

Tarptautinio penkiolikmečių pasiekimų tyrimo 2009 m. rezultatai

Šiandien, gruodžio 7 d. Švietimo ir mokslo ministerijoje pristatyti 2009 m. tarptautinio penkiolikmečių pasiekimų tyrimo PISA rezultatai.

Tyrimo tikslas yra ištirti ir palyginti penkiolikmečių žinias ir gebėjimus gamtos mokslų, matematikos ir skaitymo gebėjimų srityse ir palyginti juos su kitų šalių to paties amžiaus jaunuolių pasiekimais. 2009 m. tyrime dalyvavo 65 šalys.

Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas PISA pradėtas 2000 metais. Jis vykdomas kas treji metai. 2000 metais pagrindinė tiriama sritis buvo skaitymo gebėjimai, 2003 – matematinis raštingumas, 2006 – gamtamokslinis raštingumas. 2009 m. vykdyto tyrimo pagrindinė tiriama sritis – skaitymo gebėjimai, matematiniam raštingumui ir gamtamoksliniam raštingumui skiriant mažiau dėmesio.

Lietuva tyrime dalyvauja tik nuo 2006 metų. 2009 m. tyrimo cikle ištirti 7-11 klasių 4537 jaunuolių pasiekimai iš 197 Lietuvos mokyklų. Šiame tyrime dalyvavo mokiniai, besimokantys lietuvių, rusų ir lenkų bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose. Tyrime dalyvavo ir mokyklų direktoriai (iš viso 197) bei mokinių tėvai (iš viso 4691).

Lietuvos mokinių skaitymo gebėjimų vidutiniai rezultatai 2009 m. tyrime yra 468 taškai. PISA tyrimo tarptautinis skaitymo gebėjimų rezultatų vidurkis yra 493 taškai. Taigi Lietuvos mokinių pasiekimai, kaip ir praėjusį kartą, yra žemesni už tarptautinį vidurkį. Geriausiai tyrime pasirodė Šanchajus (556 taškai), Korėja (539 taškai), Suomija (536 taškai). Nuo 2006 m. Lietuvos mokinių skaitymo gebėjimų rezultatai sumažėjo 2 taškais.

Prasčiausiai šiame tyrime pasirodė Kirgizijos (314 taškų), Azerbaidžano (362 taškai) ir Peru (370 taškų) penkiolikmečiai.

Lietuvoje, kaip ir visose kitose tyrime dalyvavusiose šalyse, merginų skaitymo gebėjimų pasiekimai yra aukštesni ne vaikinų. Lietuvoje šis skirtumas yra net 59 taškai (tarptautinis skirtumo vidurkis – 39 taškai). Pagal tirtąsias skaitymo kompetencijas Lietuvos mokiniams geriausiai sekasi tekste rasti informacijos, o prasčiausiai – vertinti teksto turinį ir formą. Lietuvos mokiniai geriau supranta testinius (pasakojimai, aprašymai ir kt.) nei netestinius (lentelės, diagramos, žemėlapiai, schemos, kvitai ir kt.) tekstus.

Matematinio raštingumo srityje Lietuvos mokiniai surinko 477 taškus. Tarptautinis matematinio raštingumo rezultatų vidurkis yra 496 taškai. Lietuvos mokinių pasiekimai yra žemesni už tarptautinį vidurkį. Geriausiai pasirodė – Šanchajus (600 taškų), Singapūras (562 taškai) ir Honkongas (555 taškai). Prasčiausi yra Kirgizijos (331 taškas), Panamos (360 taškų) ir Peru (365 taškai) rezultatai. Nuo 2006 m. Lietuvos mokinių matematinio raštingumo rezultatai sumažėjo 9 taškais.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO, OECD) šalyse (Lietuva nėra EBPO narė, dalyvauja kaip šalis partnerė) vaikinai yra vidutiniškai labiau matematiškai raštingi nei merginos (skirtumas – 12 taškų). Lietuvoje yra atvirkščiai – merginos vaikus lenkia 6 taškais.

Matematinio raštingumo rezultatų skirtumo tarp vaikinų ir merginų nepastebėta tik Jordanijoje.

Gamtamokslinio raštingumo srityje Lietuvos penkiolikmečiai šalių sąrašė surinko 491 tašką. Tarptautinis gamtamokslinio raštingumo rezultatų vidurkis yra 501 taškas. Lietuvos mokinių pasiekimai vėlgi yra žemesni už tarptautinį vidurkį. Aukščiausius rezultatus surinko Šanchajaus (575 taškai), Suomijos (554 taškai) ir Honkongas (549 taškai) mokiniai. Prasčiausiai pasirodė Kirgizijos (330 taškų), Peru (369 taškai) ir Azerbaidžano (373 taškai) mokiniai. Nuo 2006 m. Lietuvos mokinių gamtamokslinio raštingumo rezultatai pakilo 3 taškais.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalyse skirtumo tarp merginų ir vaikinų gamtamokslinio raštingumo vidutinių pasiekimų negauta. Lietuvoje – merginos vaikus lenkia 17 taškų.

Daugiau informacijos:

Dr. Rita Dukynaitė, Švietimo ir mokslo ministerija; tel: 219 11 23

Dr. Jolita Dudaitė, tarptautinio PISA tyrimo koordinatore Lietuvoje; tel: 275 61 80